

ORKLAND KOMMUNE

Postboks 83

7301 ORKANGER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Inga Stamnes,

Tillatelse til skadefelling av en (1) ulv i kommunene Orkland, Rindal, Heim og deler av Melhus og Midtre Gauldal - Orkland kommune

Vi viser til telefonsamtaler med Orkland kommune v/ Kjell Jørund Lian den 5. august 2023 kl. 00:15 søker muntlig om skadefellingstillatelse på en ulv i Orkland, Rindal, Heim og de deler av Melhus og Midtre Gauldal som ligger vest for E6. Bakgrunn for søknaden var uro i saueflokkene til en beitebruker som har fått påvist flere sauer drept av ulv de siste dagene. Statsforvalteren innvilger søknaden om skadefelling av en (1) ulv. Skriftlig søknad ble mottatt den 7. august 2023. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Vedtak

Med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 har Statsforvalteren i Trøndelag fattet følgende vedtak:

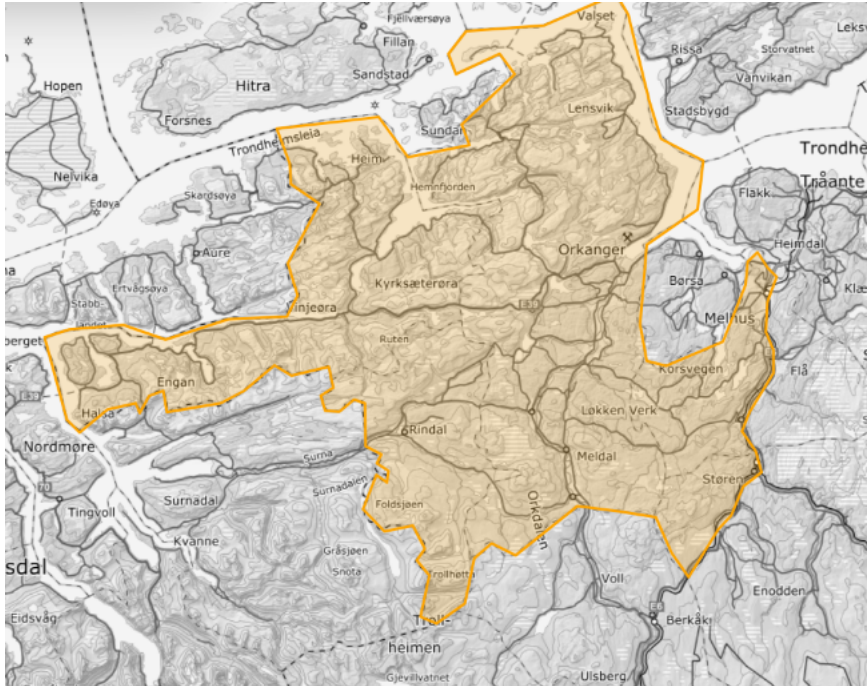
Orkland kommune gis skadefellingstillatelse på en ulv innenfor kommunene Orkland, Rindal, Heim og de deler av Melhus og Midtre Gauldal som ligger vest for E6. Tillatelsen ble formidlet muntlig til Orkland kommune v/Kjell Jørund Lian den 5. august kl 00:15. Tillatelsen er gjeldende fram til fredag 11. august kl. 12:00, eller til en ulv er felt. Det gis også dispensasjon fra viltlovens § 23, jf. viltlovens § 35, til tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund, og fra viltlovens § 21 til å postere i bil.

Vilkår for tillatelsen

1. Alle som deltar i fellingsforsøket skal være kjent med vilkårene i dette brevet før fellingsforsøk iverksettes, samt de generelle gjeldende bestemmelser i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
2. Fellingstillatelsen gjelder en (1) ulv i tidsrommet fra 5 august 2023 kl. 00:15 til den 11. august 2023 kl. 12:00. Eventuell forlengelse vil bli vurdert av Statsforvalteren i samråd med kommunen ved tillatelsens utløp. Statsforvalteren i Trøndelag kan til enhver tid endre vilkår, eller trekke tilbake fellingstillatelsen.

3. Skadefellingstillatelsen gjelder for området bestående av kommunene Orkland, Rindal, Heim og de deler av Melhus og Midtre Gauldal som ligger vest for E6 (se kart). Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ, og mot områdene der hvor skader forvoldt av ulv sist er påvist. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

4. Dersom fellingslaget finner ekskrement eller hår som antas å stamme fra ulv, skal disse umiddelbart leveres til rovviltkontakt i SNO for videre innsending til Rovdata.
5. Tillatelsen gis til Orkland kommune, som utpeker fellingsleder og fellingslag. Statsforvalteren krever at deltakerne i skadefellingslaget må være registrert som lisensfellingsjeger på ulv jf. kravene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 13, medbringe gyldig jegeravgiftskort og våpenkort, samt dokumentasjon for avlagt skyteprøve inneværende år. Hundeførere må også være registrert som lisensjegere. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse. Liste over deltakere i skadefellingslaget skal oversendes Statsforvalteren i Trøndelag før skadefelling iverksettes. Statsforvalteren skal forut for eventuelle endringer på listen ha skriftlig beskjed.
6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens §19. Det skal bare benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på bjørn, jf. §§ 15 og 16 i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
7. Felling, eller forsøk på felling av ulv, skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren i Trøndelag (rovvilttelefon 930 60 221). Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for felling, samt navn på skytter, type våpen og antall skudd løsnet. Fellingsleder plikter å fremvise felt dyr for SNO for kontroll og prøvetaking så fort som mulig etter felling. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, Statens naturoppsyn (SNO)

og/eller politiet krever det. ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr.

8. Skytter plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Den/de som sårer ulv under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet ulven. Statsforvalteren i Trøndelag (rovtilttelefon 930 60 221) og nærmeste politimyndighet (telefon 02800) skal uten opphold underrettes. Statsforvalteren avgjør gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling plikter, uten godtgjøring, å bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i videre ettersøk.
9. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund under fellingsforsøk på ulv innenfor angitt tidsrom og fellingsområde som gitt i denne skadefellingstillatelsen. Berørte beitebrukere må samtykke at slik hund kan benyttes under fellingsforsøket, og kommunen(e) / og ev. verneområdestyret må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven. Om skadefellingsforsøket foregår innenfor reinbeitedistrikt krever det også at distriktet gir samtykke for bruk av slik hund under fellingsforsøket. I tillegg:
 - Hunden(e) skal ha GPS-sender
 - Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
 - Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden.
 - Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Statsforvalteren. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av GPS-logg fra hundepiler.
10. Det gis dispensasjon fra viltlovens § 21 til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket:
 - a) Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
 - b) Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
 - c) Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
 - d) Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket. Det er ikke lov til å løsne skudd på eller over offentlig vei eller jernbane.
11. Statsforvalteren kan dekke eventuelle påløpte kostnader, oppad begrenset til kr 35 900,- pr. fellingsforsøk, og inntil kr 87 000,- til godtgjøring for fellingsforsøk, jf. § 9a i rovviltforskriften. Maksimal døgnset per jeger er kr 1910,-. Dekking av feriepenger og arbeidsgiveravgift kommer i tillegg. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte.
12. Rapportering på skadefelling og krav om refusjon av utgifter:
 - a) Fellingsleder/kommune skal utarbeide en fellingslogg som rapporteres via Miljøvedtakregisteret etter fellingstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført. Søk opp aktuell skadefellingstillatelse og trykk «Rapporter på skadefelling». Sluttrapport skal være levert senest innen 15. september 2023.

- b) Fellingsleder/kommunen må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister, kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Søknaden om refusjon av påløpte kostnader som er direkte knyttet til fellingsforsøket og godtgjøring av fellingsforsøket sendes inn til Statsforvalteren via Elektronisk søknadssenter (ESS) under rovvilt, bruk skjemaet «Refusjon av skadefellingsutgifter for kommuner» umiddelbart etter endt fellingsforsøk. Søknaden om godtgjøring sendes inn til Statsforvalteren umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest innen 15. september 2023.

Klagerett og andre saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt/gjort tilgjengelig på www.miljovedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Bakgrunn

Vi viser til telefonsamtale med Orkland kommune den 5. august hvor det ble fremmet muntlig søknad om skadefelling av en ulv. Bakgrunn for søknaden var uro i saueflokken til en beitebruker som har fått påvist flere sauer drept av ulv de siste dagene. Med bakgrunn i tidligere skader i området, og påviste skader til ulv tidligere i sommer, samt ulvens områdebruk ble det enighet om at fellingstillatelsen gjelder innenfor kommunene Orkland, Rindal, Heim og de deler av Melhus og Midtre Gauldal som ligger vest for E6. Skriftlig søknad ble mottatt hos statsforvalteren den 7. august 2023.

I skriftlig søknad skriver Orkland kommune at de ønsker at Surnadal kommune innlemmes i fellingsområde, dette av praktiske årsaker for skadefellingsjegerne i felt. Statsforvalteren mener området som ble innvilget muntlig den 5. august er tilstrekkelig per nå, og ber kommune/skadefellingslaget ta kontakt på vakttelefonen dersom det blir et reelt behov for større fellingsområde.

Lovgrunnlaget

Forskrifter og betingelser knyttet til betinget skadefelling av ulv Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning."

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

"Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

*Områdets betydning som beitemark
Skadenes omfang og utvikling*

*Potensialet for fremtidige skader
Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak".*

Kvotefor betinget skadefelling

Rovviltneemnda i region 6 har i møte den 26. mai 2023 fattet vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv 2023/2024. I dette vedtaket gir nemnda 3 betingede skadefellingstillatelser på ulv til region 6 for perioden 1. juni 2023 til og med 15. februar 2024. Det står i vedtaket spesifikt om ulv:

«Streifdyr av ulv kan forekomme. Om det blir registrert skader av ulv, og faren for nye skader er stor, bør statsforvalterne ha muligheten til å tillate skadefelling. De svensk-norske retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle ulver skal følges.»

Ved tidspunkt for iverksetting av fellingstillatelse er det ikke felt ulv på skadefelling i region 6, og gjenværende skadefellingskvote er dermed fortsatt på 3 ulver.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Statsforvalteren viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artens bestandssituasjon. Vi viser til Rovdata som har ansvaret for drift og formidling av data fra det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Vi viser også til vurderinger gjort av Rovviltneemnda i region 6 i vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv, jf. brev datert 31. mai 2023 om vedtak fattet den 26. mai 2023 om kvote for betinget skadefelling av gaupe, jerv og ulv. Det vises videre til rovviltforskriftens § 4 som slår fast at rovviltregion 6 Møre og Romsdal og Trøndelag ikke har regionale bestandsmål for ulv. Se www.rovdata.no for mer informasjon om bestandsstatusen for ulv i Norge.

Med bakgrunn i data fra det nasjonale overvåkningsprogrammet for ulv (se www.rovdata.no), forvaltningsplan for store rovdyr i region 6, føringer i rovviltforliket anser Statsforvalteren i Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Føre-var-prinsippet kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Statsforvalteren er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor av føre-var-prinsippet jf. § 9 kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En eventuell felling av ulv vil være innenfor rammen av kvoten fastsatt av rovviltneemnda den 26. mai 2023, slik at den samlede belastningen ikke

vil øke ut over de vurderingene som rovviltnemnda gjorde i forbindelse med fastsettelse av kvote for betingede skadefellingstillatelser. Med den kunnskapen som finnes om antall, reproduksjon og dødelighet hos ulv, anser forvaltningen å ha god oversikt over den samlede belastningen på ulvebestanden. Vedtaket omhandler iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 ulv utenfor forvaltningsområdet for ulv, hvor det årlig foregår lisensfelling av ulv. I og med at den samlede belastningen er vurdert ved fastsettelse av kvote, jf. nemndas vedtak datert 26. mai 2023, tillegges naturmangfoldloven § 10 mindre vekt i denne saken.

Vedtaket gjelder iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 ulv i kommunene Orkland, Rindal, Heim og de deler av Melhus og Midtre Gauldal som ligger vest for E6, og Statsforvalteren anser ikke §§ 11 og 12 som relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater.

Genetisk status

Det ble i 2012 utarbeidet felles retningslinjer mellom daværende Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) og Naturvårdsverket i Sverige, for på best mulig måte kunne ivareta de genetisk verdifulle individene av ulv fra øst/nordlig utbredelse. Disse individene kan være av stor betydning for det genetiske mangfoldet i den sørskandinaviske ulvebestanden. Retningslinjene sier blant annet

«...at genetisk status for skadegjørende individ skal tillegges betydelig vekt ved vurdering om det skal gis tillatelse til felling eller ikke. Imidlertid er dette ikke til hinder for felling hvis de samlede kriteriene for felling ellers er oppfylt og der andre tiltak er vurdert. Det kan ikke forutsettes at ethvert genetisk verdifullt individ i populasjonene kan identifiseres til enhver tid, for eksempel ved akutte skader på sau og tamrein på sommeren, eller i områder uten snødekke. Skadegjørende individ bør likevel, så langt det er mulig, identifiseres for i størst mulig grad å fastslå genetisk status.»

Den 31. juli 2023 fikk Statsforvalteren svar på en DNA-prøve samlet på et sauekadaver i Heim kommune den 17. juli 2023. Denne prøven viser at det med stor sannsynlighet er ulvetispe med nummer G35-23 V1128 født i reviret Markvattnet øst for Karlstad i Sverige som er skadevolder. Denne ulvetispa er ikke en genetisk viktig ulv. Det er for øvrig samlet totalt 14 DNA-prøver fra skadeområdet i perioden fra 26. juni til 3. august 2023.

Statsforvalterens vurdering

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Fellingstillatelse kan bare gis dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning slik dette er nedfelt bl.a. i forvaltningsplanen. For å vurdere dette, skal de opplistede skjønnskriteriene i annet ledd i rovviltforskriften § 9 drøftes i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

Områdets betydning som beitemark

I det aktuelle skadeområdet, med nærliggende beitelag, slippes det ca. 10 000 sau og lam på utmarksbeite, og området har svært stor betydning som beiteområde for bufe. Området ligger i sin helhet utenfor forvaltningsområdet for ulv.

Skadenes omfang og utvikling

Pr. søknadstidspunktet er det flere påviste skader på sau forvoldt av ulv med antatt skadedato 2. august ved Hoston i Orkland kommune. Det er per 5. august påvist totalt 120 sau/lam drept av ulv, og vi forventer at det også er skader som ikke er oppdaget i tillegg til dette. Selv om det per

søknadstidspunkt ikke forelå helt ferske kadaver, vurderte Statsforvalteren at situasjonen var akutt og pågående med tanke på skader forvoldt av ulv i området den siste uken.

Potensiale for fremtidige skader

Potensialet for fremtidige skader med et stort antall beitedyr på beite er høyt. Ulven som art har et stort skadepotensial, der den kan forårsake mange skader over kort tid.

Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Med det antall sau og lam som er på utmarksbeite i området vil mulighetene for tapsforebyggende tiltak være små. Sanking i nærområdet til skadene vil kun være skadeforeskyvende i forhold til de nærliggende besetningene med sau som er på utmarksbeite. Statsforvalteren mener dermed at det ikke finnes andre tilfredsstillende tiltak for å avverge tap av sau/lam enn felling i denne situasjonen.

Ytterligere vurderinger

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt føringer fra KLD at i de områder som er definert som forvaltningsområder for fredet rovvilt skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Det nasjonale bestandsmålet for ulv er nådd i region 4 og 5. I region 6 er det ikke mål om ynglende bestand av ulv, noe som medfører at terskelen for å innvilge søknader om skadefellingstillatelse er lav.

Det gis tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under fellingsforsøket. Statsforvalteren viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene/reinbeitedistriktene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Statsforvalteren viser til at det er satt spesielle vilkår ved bruk av løs på drevet halsende hund for å redusere faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned etter fellingsforsøket rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket. Det gis også dispensasjon til postering i bil under fellingsforsøket da dette anses som et godt alternativ for å unngå insekter, samt for å kamuflere vitring og lyd.

Statsforvalterens konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Ved tidspunkt for søknaden var det funnet flere sau/lam drept av ulv ved Hoston i Orkland. Statsforvalteren anser skadesituasjonen som akutt, men stort potensiale for fremtidige skader.

Det er ikke bestandsmål for ulv i region 6, men det hender at streifullv forekommer i regionen. Etter en vurdering av rovviltforliket av 2011, den geografiske differensieringen i rovviltmemoras forvaltningsplan for region 6, skadesituasjonen ved søknadstidspunktet og skadepotensialet knyttet til skadevolder, samt brev fra KLD om tydeligere soneforvaltning, anser Statsforvalteren det som riktig å iverksette skadefellingstillatelse på en ulv i kommunene Orkland, Rindal, Heim og deler av Melhus og Midtre Gauldal.

Med hilsen

Line Lund Fjellvær (e.f.)
direktør
Klima- og miljøavdelingen

Inga Stamnes
seniorrådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

HEIM KOMMUNE	Trondheimsveien 1	7200	KYRKSÆTERØRA
RINDAL KOMMUNE	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
MELHUS KOMMUNE	Postboks 55	7221	MELHUS
MIDTRE GAULDAL KOMMUNE	Rørosveien 11	7290	STØREN
MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM